

Діло

ВХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Корто почт. шак. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зод.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 20 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зод.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
**В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.**
**ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.**

Перед поворотом до влади.

Львів, 8 липня 1928.

Цікава прилюдна опінія в Англії, а в нею і весь європейський політичний світ, рахуються з недалеком поворотом до влади провідника англійських лібералів Льюїда Джорджа. Про те пишеться тепер багато в пресі обох континентів, про це говориться в політичних клубках і салонах, цією справою займаються живо найбільші політичні уми поважної Європи.

Що означатиме поворот Льюїда Джорджа до влади в британській імперії, про це передчасно говорити. За нього говоритимуть його діла. На всякий випадок можна вже нині сказати з великою дозою певності, що Льюїд Джордж в ролі прем'єра уряду зверне особливу увагу на ревізію версайського договору, з чим він виступає віддавна і в пресі і на прилюдних зібраннях.

У нас писалося вже не раз про акцію Льюїда Ротерміра, батька й сина, яка змагає до ревізії тріанонського договору, себ-то до ревізії границь нинішньої Мадярщини коштом усіх її сусідів, у першу чергу Чехословацької й Румунії. Кампанія в тому напрямі веде концерн шоденників Ротерміра від довгого ряду місяців, що викликало з одного боку небувалу радість у всіх кругах мадярського народу, а з другого — не менше затревоження в усіх сусідів Мадярщини. І тут слід твердити, що оскільки оба Ротерміри зацікавлені тільки ревізією договору в Тріаноні, який вони називають злочинним і загрозою для європейського миру, остільки Льюїд Джордж не переставав ні на мить пригадувати закостенілому сумлінню Європи, що саме головний мировий договір, заключений у Версаялі, є найбільшим нещастям для повоєнної Європи, що саме той договір мусить бути основною зрівноважкою. Памятні з того погляду слова Л. Джорджа, що «на просторі від Балтійського до Чорного Моря є все в напівнамоє стани», що границі повоєнних держав або збогачено або обокрено зовсім несправедливо й нічим неоправдані, що все те вимагає основних змін і ревізій. Нема сумніву, що цей енергійний, вічно молодий політик, прийшовши знову до влади, займеться ревізією мирових договорів — саме в інтересі європейського миру.

Щож вказує на те, що Л. Джордж має в короткому часі обняти керму англійської політики?

Передовсім один знаменитий факт: Л. Джордж оголосив перед тижнем у часописах, що він ревігує з журналістичної праці (яка, до речі, принесла йому 112 тисяч фунтів штерлінгів річної), бо вертає знову до активного, політичного життя. І справді Л. Джордж уже від кількох місяців працює горничково над реорганізацією ліберальної партії, для якої підшукує нових, сильних союзників та оглядається за всіма виборчими комбінаціями. А що концерн шоденників Ротерміра, по його ж таки обцянкам, має перевести в усіх тих впливових газетах кампанію за тим, щоб виборні консервативної партії здержалися від голодування на ту партію, то Л. Джордж каже, що до нового парламенту уряд в такому разі приблизно 160 ліберальних посідів. Це вже така си-

ла, що позиція Л. Джорджа, як голови ліберальної партії, зросла тим самим непомірно.

Але пани Л. Джорджа далеко ширші. Він не вдовольняється приготуваннями до виборів у власному таборі, але підготовляє одночасно акцію в напрямі створення великої ліберально-соціалістичної коаліції. Ця справа тепер на добрій дорозі, бо соціалістична партія («лейбур парті»), зокремаж її провід, схильються недовозначно до думки про потребу й доцільність такої коаліції. Правда, «лейбур парті» переживає тепер кризу, бо відомий вождь шахтарів Кук оголосив на днях революційний маніфест, у якому закидає офіційно-

му провідникові партії Мек Донедаві і його прихильникам опортунізм і компромісизм, а навіть угодову політику супроти великого промислу, — але це для створення ліберально-соціалістичної коаліції в новому парламенті є остаточно без значіння.

На всякий випадок Л. Джордж стоїть напередодні повороту до влади. Це з одного боку наповняє ріжними надіями тих, над якими автори і творці мирових договорів перейшли до денного порядку, а з другого — нестерпим страхом тих, які з усіх сил боронять нинішній «статус-кво» у повоєнній Європі.

3 чергових коментарів.

Ревеляційні простування пос. Лібермана (ППС.) «основних історичних неправд» у енуціяції марш. Пілсудського.

Найбільше коментарів до енуціяції марш. Пілсудського дають пепесівські політичні діячі. Після скопфікованих резолюцій пепесівської езекутиви появилася на чільному місці того самого центрального органу партії («Роботник») зана вже нашим читачам енуціяція марш. Дашинського, що своїм змістом і тенденцією була цілком суперечна з партійними резолюціями.

Одначе на тому не зупинилися пепесівські коментарі. Бо ось орган львівських пепесів «Дзвіник Людов» з 6. липня ц. р. приносить знаменне інтерв'ю з послом Ліберманом про енуціяцію марш. Пілсудського. Пос. Ліберман простує перш за все «основні історичні неправди» з тієї енуціяції. Це простування має всі ознаки ревелій.

«Бо не є правдою — каже пос. Ліберман — що з хвилиною відмови польської держави марш. Пілсудський був диктатором. Чейже ми не забули, що він уступив під пресією ендеків і віддав уряд Падеревському усуваючи Морачевського. Так само в 1920 р. коли ворог зближався до воріт Варшави закликав Дашинського і ППС, щоб вступили до уряду, бо інакше не можна й думати про перемогу над ворогом і рижського мира не заключив Пілсудський, бо був він ділом першого союму. Зокремаж рішучу ролю відіграв в делегації союму, що заключувала мир: незабуті пам'яті Перель і Бараніні (оба ліде-ри ППС). Історія колись відкриває, в якій мірі рижський мир, забезпечувачий і пошлюючий наші границі, унічався успіхом поза інгеренцією марш. Пілсудського».

Далі дивується Ліберман, чому марш. Пілсудський звертався до другого союму, який — на його думку — був прожитий корупцією, за легалізацією грабниого перевороту замість негайно його розлігати.

Чому згодився на те, — каже дослідо Ліберман — щоб союм корупціоністів удержав йому призначення та проголосив його добре заслуженим для батьківщини».

З черги застанаються Ліберман над причинами, які викликали енуціяцію марш. Пілсудського та дали йому змогу до всіх тих «нагальних обанувачень, яких досі не зазнала ніяка повоєнна держава і яких не було навіть у Польщі, де ми призначили до всіх естраваганцій».

Признавши польський політичний ґрунт найпошуднішим і навіть одиноким у Європі пригнітним до екстраваганцій, очевидно, політичних, Ліберман твердить, що теперішній

союм нічим перед марш. Пілсудським не провинився і навіть сам він не закинув йому ні «повійництва» ні корупції. Навпаки — цей союм — признає Ліберман в імені ППС — був повний сентиментів для марш. Пілсудського.

«Бувший прем'єр — читаємо — переступив законно ухвалені рішчі бюджету на сотні мільонів і не вважав за доцільне боді одиницею словом оправдати цей вчинок, або зажадати додаткового затвердження пороблених видатків. Чи можна подумати, щоб в ішній демократично правлений державі було допустиме таке легковаження закону без гострого протесту з боку парламенту? Теперішній союм мовчав, рахуючись з жадотою марш. Пілсудського. З дуже високої сторони інтернаціоналізація після, щоб вони рахувалися зі станом здоров'я прем'єра і щоб критика з уваги на те була оглядкою. Отже, що за причина ліквідування в членбу усіх членів польського парламенту?»

Шукаючи відповіді на це питання Ліберман доходить до такого висновку:

«Остається один одинокий пояснення цього сенсаційного усунення буши прем'єра, а саме: всупереч своїм залежностям не розумів він істоти і механізму нової демократичної держави. Йому тяжить ця форма державного устрою і він бажав би втиснути Польщу в устроєві рами, що

найменше не нові, знаменито знаві в історії, і то з найсумніших її сторінок, які цілком не доводили народів до щастя. Марш. Пілсудський не хотів бути президентом Річпосполитої тому, що як твердить, — президент має за мало алади, а прем'єром хотів бути тому, що його алада конституційно є значадо велика. І одні і друге твердження позаяк на основанні волюнті та ілюзій. Бо президент Річпосполитої не є згідно з конституцією ніяким мучеником чи в'язнем союму, але напак: відсування союмових сесій, їх припинювання, розважування союму, неоголошування законів і ухвал союму доказують, що справа мається протилежно. Президент існує всіх урядників, є найвищим авершиком абройної сили, призначає уряд згідно зі своїм вибором і затримує міністрів на становищах не зважаючи на те, що мають союмову більшість проти себе. Так само не обтяжує конституція прем'єра такою трагедією та мукою, щоб заохочувати потреба взирати на тривогу перед цілим світом, щоб над прем'єром не знущалися».

Ліберман жалує, що сенсаційна енуціяція марш. Пілсудського справила велику радість комуністам і дала їм у руки великий атут проти союму та проти теперішнього державного устрою в Польщі. На питання, яка доля жде теперішній союм, Ліберман відповів:

«Що буде надати зі союмом невідомо. В кожному випадку «сенсаційне» інтерв'ю не ослабить нашої (тобто пепесівської — Ред.) діяльності в союмі. Прикро є говорити шломи в союмі, особливо, коли це не подобається можновладцям у нашій державі. Всеж таки цей обов'язок будемо шоді сповняти, бо немола та крижа, які переживають маси, є теж шодоглима. Це інтерв'ю (марш. Пілсудського — Ред.) вказує на те, що згорі переважають антидемократичні тенденції».

Не можна сказати, щоб в інтерв'ю пос. Лібермана не було сенсаційним також як марш. Дашинського, хоч в іншому роді. Але та сенсаційність зрозуміла в обох випадках, коли зажити ультрасенсаційну генеру обох тих інтерв'ю. На всякий випадок ствердити належить, що дух інтерв'ю обох соціалістичних лідерів не волюнційний. Він у результаті незвичайно мінорий та потуглий. А це вже каже дещо про проблематичність «снів» тих, що нібито хочуть боронити парламенту.

Замирення Європи й українська справа.

III.

Те, що миротатні європейські сили починають сходити з бази нерічливих пошених договорів, далеко ще не вичерпується самим тільки правдоподібним аблокуванням зброжних досі західних держав. Процес той смагає вже нині далеко дальше. Льюїд Ротерміри, батько й син — і зновж такі англійці — оті оба обожаї ідоли нинішньої Мадярщини, цілком певно не почали атаки на тріанонський договір без відома й тихот а-пробати британського уряду...

Одначе багато глибоше значіння має для розвитку нинішнього середземноморського геополітичного ґрунту становище й політичний активізм Італії. Відколи відомий вислів Муссоліні, що, мовляв, «нікі границі не є вічні», знаходять своє реальне потвердження з одного боку в збюкуванні «побідників і побіжених», зобто Італії, Туреччині і Греції, а з другого боку в збюкуванні

мадярсько-балканській політиці, — від того часу саме в отих янших маємо дальший найважніший символ сучасної європейської перебудови.

Все те, що нині робиться в середземноморській геополітичній крузі, цілком випадає з раи «закріпленої» повоєнними договорами європейської структури. Але й тут стоїмо пошодо тільки на початку розвитку. Перший удар в тому напрямку, а саме недавня славна закордонно-політична активізація Італії, започаткована при богатомирий мовчаві Анжлії, отворила ріжкого роду можливість в перспективі. Проте одні у всіх тих комбінаціях певно, а саме, у всіх тих підданно-європейських «статус-кво», оснований на пошених договорах, збінється шорше чи ширше і так чи інакше принорпозитиме до нинішньої неможливості виступити до нинішньої європейської, а по-великодержавної-європейської, а по-реальної-європейської політики.

Особаном у випадку Італії й Ан-

гай на необхідність цілком виставити на підлоху спільних інтересів. Це ще найбільш маркантно виявилось в їх паралельній політиці щодо обох найважливіших вачиних точок балканської справи, а саме щодо Мадярщини і Югославії. Слова Муссоліні про „дочасність границь“, висловлені на адресу Мадярщини, цілком абігаються і річово й часово з акцією лордів Ратерміра. Так само, тільки під британським дипломатичним та економічним тиском, Югославія є примушена ратифікувати договори в Неттуно, чим на довгий час замінюється італійсько-сербська прирава.

А проте на європейським півдні помічаємо покищо ще більші прирави в можливостях такого зблизування, ніж навіть у системі всіх трьох великих західних держав. Тим не менше та тенденція й тут існує і в ній помітно ту саму британську руку, що й на заході. Правда, характер того зблизування на півдні має цілком іншу закрутку, ніж на заході. Балкансько-levantійський політичний матеріал є цілком іншої якості, ніж західний і вимагає відмінних метод організації. Коли на заході це зблизування йде до певної міри з усіх сторін добровільно і з чистого державного резону, то на півдні В. Британія дає Італії доволі свободи і простору, щоб безпосередньо силою вимусити те, чого не можна досягнути доброю угодою або при допомозі — Союзу Народів.

Нема сумнівів: іде осьтак свербіле замирення Європи, „такі європейські мейд ін Англія“. І тут і там Європа зблизується в союзі й порозуміння, помічаються тенденції, аби зв'язати оба великі європейські геополітичні круги, західний і південний, в один ретязь суто європейських зобов'язань і комбінацій. Треба отже здавати собі справу з того, що оте сучасне замирення Європи, чи то шляхом згоди чи тахи силою, не є ні трохи викликане пацифістичним, слезавим пан-європейським сентиментом. Воно повстало з цілком реальних, світово-політичних причин, на перехресті поміж Америкою і Східною Європою — за тихою ініціативою В. Британії покищо цілком під аспектом оборони однаково перед визиском американського долара і перед загрозою східно-європейського і східно-азійського соціального й національного хаосу. Тим не менше оте покищо виразно оборонне європейське замирення криє в своїм нутрі ще й дальші політичні можливості, звернені як проти далекого заходу, так теж у першу чергу проти євразійського Сходу.

Шойно в тих перспективах розвиток європейської політики, заціпає наудар і українську справу. Вона не лежить у площині політичного європейства, але саме на перехресті тих багатьох ширин, отже всесвітньо-політичних можливостей, і тим самим набирає ваги першорядного світово-політичного чинника. І, якщо вірити, що саме півна дасть нам нові невизначені можливості, — а треба так вірити! — то не війна внаслідок європейської системи, а тільки контрверсія, назавіс не так, цілий континент.

Тоді українська справа вирине анова, але — в двох можливих формах. Або у виді рекомендаційного об'єкта для тих „великодержав“, що мусять поволі поступатись німням і їх політичним домаганням, або у виді суверенного, свідомого своєї цілі політичного суб'єкта. Одне чи це і друге залежить тільки й виключно від дальшого політичного розвитку, від праці поміж нами самими.

Зенон Пеленський.

Н. Кобринська, її могила та її спадкоємці.

Пишуть нам: В ч. 146 „Діла“ поміщений був допис з Болехова про поїздку до Болехова на могилу Наталії Кобринської. Допишувач закінчив свій такий допис: „могила Кобринської забула, на ній нема навіть записаного дерев'яного хреста...“ і позивком до нашого жіноцтва, щоб воно заглянуло могилу Кобринської, бо „це обов'язок українського жіноцтва“.

Неоднє подумав собі, що така заглава для українських дівчат, що за працею для загального добра — не мали ні часу, ні змоги подумати і про себе, і сходили на сніг в лумді.

Щодо Н. Кобринської, то справа виглядає інакше. Вона була в таких обставинах, що на старості літ не потребувала бути для нікого тягарем і зійшла в могилу, не лашаючи загальної обов'язку подбати за хрест на її гробі. Відчуйтесь загально суспільної неї могла випливати в іншій формі, напр. етикетці.

В руці автора цих рядків понав припавково зановіт Наталії Кобринської переохований в болехівському суді під ч. 71/20 а р. 1920; а з нього виходить, що Кобринська померла значно, як на тіші відносини, майно а саме: дім з огородем і полем у Болехові, 31 моргів покутського поля в Болехові коло Снятина, хатню обставовку, столове срібло, бібліотеку, тощо, — отже майно понад суму 10.000 дол. ам. Отже стільки, що з малою проценту цього капіталу можна було побудувати і гробницю і хрест на ній поставити. А тимчасом „любі“ своїми і

спадкоємці з дозволенням майно збіділи, а про дорогу своєю в великій алячності забули. Хіба може ж в душі задріжати. П'яним тихим і дуже дешовим добрим словом: „нашество й не беєне“, тій, що від уст собі піднімала, до крайности себе обмежувала, і в останніх літах життя жила, як пуджарка, щоб рішні лишити гарний маєток.

На кім же як на її спадкоємцях лежить перший обов'язок забезпечення її гробу, коли нині в 8 літ після її смерті, могло би таке бути, що ніхто не найшов би і снігу її могили.

Покійно не властиво вказанням подати до загального відома імен цих спадкоємців — людей інтелігентних. Гадасмо тільки, що наше жіноцтво не потрібує аж їх вивчати, а тільки пригадати їх їхній обов'язок, аже по суспільній діячці та письменниці, а своєїки-добродійки „Тов. Український жінок“ у Стрию, що єсудієз із Болеховом гадас вжити свій фонд на вшанування пам'яті Кобринської в іншій формі, щоб дати змогу її своїмкам поставити на могилі нагробник гідний її особи.

Учасниця прогулянки.

Анна, починає дивитись у садок, пірває проти. Тільки було в Катоні, у річках плескало містак, і Поляни Серія б'янені, аби, а то більше зручності шкоди а хатах, сідат і на поді. Проміжний підсумок усього така: 20 сіл горіло, 37 убитих а у селі Варшаві 30 осіб ранених, 20 життів пощених, один пощомений. У Катоні втер був такий сіданий, що потім дах 2-поверхової каміниці.

Приміт буревій — несподіваний упадок температури, під впливом якого таві повітря, що прийшла з Берліна. Мій час піти — крім дозволу нікого бурі не заважає.

Сенсаційний напад на пошту.

Напад на пошту на вул. Гангої ч. 1 у білий день у Львові для 3-го поштового відділу сенсаційний тому, що він до уваги неувдачливий, дає привід завізати пресі до таких статей. Деякі з них у „Слові Польським“ і „Хвилі“ а для 6-го липня додавалися своїми редакціями аж до конфіскації. Чому? Тому, що додали привітання деяких арештованих. Поліційні органи держать досі ці привітання в тайні, дарма, що що-тоднішні місті люди передають собі привітання нових арештованих.

Польська преса заявила, що судство ствердило без сумніву участь у нападі української військової організації. Одночасно повторює заперечення поліційних органів, що винуватці вже відомі. Маю їх бути 8. Яке-ж погодити із цими запереченнями факт, що число арештованих як підозрілих у нападі дійшло вже до кількох десятків осіб і нещадно зростає, а також ідуть неспинно нові тривоги арешти? Допит судних органів як арештованих йде наперед і називає в напрямку здогадів. При тривогах в одній фотографічній заведенні поліція забрала навіть збірні фотографії не тільки „Торговельної школи“, але... й Ради „Тимчасової школи і журналістів“, членів редакції „Діла“ і „Нового Часу“.

У важких часах.

Боронім села перед визиском чужинських агентів!

Сучасна хвиля ліхотрує нам цілком ариш, яких ми досі є лише німням сідками і на які досі мабути ніхто не звернув належного уваги. Маю на думі ті сукупні передозирні явища, які злилися тепер у явство збільшеної і асасім передозирної форми. Пам'ятаємо доволі добре передозирні роки, коли то такі села топули в вишених річках генетарів і цияок, коли чужий елемент, використовуючи неграмотність нашого асасімного селянина, насас його асасімницею, часто-густо пускаячи а торба

ОРГАНІЗУЙТЕ ОЩАДНОСТІ!

Приступайте до Всенародної Організації Великого Кооперативного Капіталу!

Буревій.

Стихійне нещастя в Німеччині та Польщі.

Цьогорічній природа несподівано своїми призмами та обитками. Після довгих студених місяців прийшло неждано кілька днів ведучої спеси, а на нею для пригадки несподіваного холоду анову холод і на ній — бурі.

Ще в минулу середу впаав на ріжні європейські міста буревій. Аж два дні пізніше прийшли подобиші про-ясто сиду та шкоди. Скажемо віт над усією Німеччиною та Польщею. У Берліні гнів віт і а шкідливо 15 км. на годину. Серія вививав дерева, вибивав шиб, ранив людей, лишив телеграфічні стовпи, гнав літаки, кидав огнемосні громи на сповійні будівлі та арові. У Берліні вказали 350 радів пожежну сторожу; у сідат та асасім валилися стародавні дерева, а дахів — димарі.

Повністю етатистика втрат і жертв не точна. У Варшаві в 90 телеграфічних і телефонічних ліній тільки 11 було ділящих, а з пошасісних 13 на 120. У Суловку асасім від громи дві вілі. У Кракові вітер асасім дах на костелі св.

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК

7)

Із нетрів ночі.

(Шкільчеська)

Приходить знову ніч і я знову буду куняти на дошці під вікном. Куди не йде, до чого? Я вже не можу, чуєте, не можу тут бути!...

І ще раз і ще раз: кулаками об двері.

Нема. Тихо... —

Венір спускає сіру кавву. Десь бє година, десь тече ріка глуха... Я чую, як усе мовкне, тихе й лягає... Припер голову до мурів сон...

І знову бє година... Десь на плесі сонє золота гондоля і крає вогниву мережку, що розлітається в тисячі брижі... Вони дріжать, вириваються й цілують біле тіло лілей на підковах листків... Куди несе мене? так тихо, тихо торкається до берега...

Я йду поміж пової квіту в червоні ягоди малини.

...Вона!...

Наші руки сплелися.

Цілунок гарячий, як захід сонця над пірамідами... І запах аладу пойді готийські капали смері. На її чоло розіслав легіт пасмо кинутого шовку. Сиялий обиваючий його круг мармору чола... Так, обковою солодкі аїні лия... Правильний, рішаний іс... Жагу уст розлоблену... І два туркуси, що розліталися молитвою. Як дві половини неба в літню ніч — розлітає молодую дорожкою...

Вона — як Тілінова Фабра...

Вона — молитва моя!... Голосний хропіт, наче в різні, вилітає з його грудей й дерся по стінах.

— Проклятий довгий Мікель! Алеж, чому він перетягнувся на мою прічу? Чому він сиди поліз?!

Аз ніяка точився клубками холоду. Я змерз... Радок уставав над землею — і з ним прийшов десь мойого ановлення. Неждано, нагло.

Я не знаю, як воно сталося: у мене не було більше сил, сидіти каменем на одному місці: і в день і в ночі...

За мою спиною лежав і харчав своїм дірчим горлом, мов педорізна худобина. Голова на торбині, у якій і ховав останню четвертину хліба... Плягова сліпа всякала в полотно сивою плямою...

Напів одхилені повіки... ах ті повіки!... (Я вже мабути ніколи не вкушу спокійно хліба...)... Раптом урвалося. Шось кинуло біле полуш в мозок... Світ затанцював під моїми поганіми...

— Я абиь його, чуєте? Я абиь його цим моїми руками!

Що? Ви аякаєтесь, боїтеся моїх снів?... Яж вам іше раз те саме скажу: я абиь його, як поганого каменичного шурі!

Ви арозумієте: Я кричав, алавав — ніхто не відзивався. Мені його туди очевидно пісали, щоб...

А він троїв мене, сотав мої нерви — що години: забрав у мене хліб, воду, повітря!...

Якби на усе у клітку вшинули скажену собаку, або злощасливу? Ні, ні скажіть мені, що ви робили би тоді?!

Там, коло того дурного стола... Конєць дубової лавки сиснув у повітрі: пріча застоїнала — — і тихо

Я не дивився туди.

Мені здавалося, що вся ідє переходить стільцем під нього до мене. А на стіні замерехтіло в очах червоним...

Він давно скопів. Чого я стою... Чогож я огидна лавка? Я жбурнув нею з усієї сили до дверей. (Шось дзенькнуло і впало на бетон). Я пізнав це раз і ще раз... Тріски. (Вистівла онова зі шклом).

— А тепер прийтете?...

— Ха-ха-ха-а!...

— Ага тапшое шибля по камінию — і скорі шпарті кроки.

Аж тепер...

Знову некло під нігтями, як тоді... Але я тишівсь, я так радів...

— Ваш сул... що він мені! Один момент...

Шуміла машинна, іржали колеса, як дошки і гнілися поляни.

І — хоча руки переїдав ланних і над мою головою перехрепувалися два бласкучі штики — я тишівсь, бо чув, як рух життя мене несе на своїйому хребті, крізь вікна вагону бачив іру деліток на плесах, море зелені, радість кроки в усіхміні лия людей.

За цілі віки — один момент!...

У Львові 1928

едон, а прикований ланцюгом до стовпа, воякав його і поторохив усе, що було на його дорозі: перегородили, дерева, зітхали, кіоски. Слова, що скандували мушкетери.

— **Альгоголізм у Ленінграді.** За минулий рік випили там 7 мільйонів пива і 1 мільйон 800 тисяч літрів горілки. Це на 50 пром. більше, ніж перед війною, у Ленінграді є 1122 крамничі і шинків із продажу горілки. На кожного дорослого мешканця припадає на рік більше ніж ведра горілки. Смертність, пасадком зловживання алкогольним, зросла від 1923 р. до 1927 р. з 18 осіб на 292 річно.

— **Пам'ятник 10-літній героїні.** У невеличкій безлінійській місті Маршів, біля Шарьху, святою відкривали пам'ятник 10-літній Івонні Веле. У жовтні 1918 р. під час відступу нім. армії маленьку Івонну вбила німецька вартівка за те, що вона простягнула шматок хліба французькому полоненому. Франц уряд призначив малій героїні воєнний хрест, а безлінійський — ордер Леопольда II-го.

— **Оригінальний з'їзд.** Константинопольський кореспондент "Дейлі Мейл" пише: Зібрався тут з'їзд бувших євнухів турецького султана. Бувало їх 50 і вони рішили оснувати синдикат і часу самоточі. На з'їзді виявилось, що євнухи зовсім не зруйновані революцією і дуже здовгоде своїм долом. Президи з'їзду поїхав до Ангори, щоб вивести Камала Пашу у своїх широкі потуганнях для його з'їзду.

— **Ситківкові змагання в Коломні.** Від п. П. Франца в Коломні дістаємо таку записку: Не відмовтеся спростувати помилку в оповістці "Красні ситківкові змагання в Коломні". А саме: уряджує їх не філія "Сокола", а філія У. Спорт. Союзу у Львові — змагання т-во в Коломні.

Театри.

Міський великий театр:

9-го г. 7:30 веч. "Турандот".

Міський "Театр Новин".

9-го 8:30 веч. "Бернард" ревіз паразитського театру "Qui pro Quo".

Кіно.

"Палас": "Діна та чудеса джунглів".

"Америка забавляється".

"Лев": "Вона має дещо".

"Аполло": "Пупіах" гарної дами.

"Фатаморган": "Королева Муз".

"Байка": "Спеціалісти і грим Парижа".

З судової салі.

Вибори перед судом.

1

Для 22-го червня 1928-го ставав у Станіславській перед орнаментним трибуналом на чальник громади Гавриліха Іван Солюма, обвинувачений за провинку в § 306 кари. зак., поповнену тим, що на засіданні громадської ради в Гавриліці 30. жовтня 1927 зважав присутніх до неоплати податків державних, комунальних і шкільних. Обвинуваченого арештовано безпосередньо при розкритті виборів до союму і сенату на приїзді старости в Надвіжній, де різночасно наказано конче перевести віча 1-ки в цілім повіті. Обвинувачення опирається на донос Дмитра Романюка, підтриманий Михайлом Гавриліхом, Олександром Олдином та Іваном Іванюком, господарями Гавриліці, з котрих два є членами партії сіль-юбо, а два членами УНС-а, а всі чотири є пропашними при громадських виборах кандидатами на виїві. Щоб пошукати на час виборів начальників громади, чоловіка характерного, сільного українця, що має в громаді великий мур і симпатію, обирали воно його, що він ворожо відноситься до польської республіки і бунтує людей проти пашанської податки. Трибунал ухвалив обвинуваченого Івана Солюму віддати і кари є приточні, що візачи, яким його обтяжували, були такі з собою суперечливі, що на їх основі не можна було устатити лаями каригілого вчинку, а надто в тому, що на основі тих візачів давалося устатити, що не було остаточною рішуче, а арешти і тому, що візачи ті були суперечливі як з протоколом засідання громадської ради, так і з візачами всіх інших радних, слушавши жого свідки. Обвинуваченого боронив адвокат д-р Ю. Олександрович.

II.

Для 3-го червня 1928-го ставав у Станіславській перед орнаментним трибуналом д-р Борисевич, кандидат адвокатури в Надвіжній, обвинувачений за провинку в § 306 кари. зак. поповнену тим, що на референт на вічу в Тарновській старости нібито ширити несправність до правительстві в польської республіки. Обвинувачення опирається на донос І. Візачи, адожені у свідетів начальником громади поляком Михайлом Круком, кандидатом до союму з літні ч. 1. На основі цього доносу д-ра Борисевича замкнуто і придержано довгий час у садцїм арешті. На розправі Міхал Крук під присягою заявив, що д-р Борисевич закинутий йому сів не ужив, а на звернену йому предостанком трибуналу увагу, чому в свідетів сказав неправду, заявив, що мусів так зробити, бо був кандидатом з 1-ки, а до липня д-р Борисевич показався на вічу, там все зайнялося за лістою ч. 18. З уваги на ці візачи, трибунал видав вирок, яким увільнено обвинуваченого д-ра Борисевича від виїви і кари. Боронив д-р Ю. Олександрович.

III.

Для 21-го квітня 1928-го ставав перед окружним судом у Станіславській управитель школи в Гравіці поляк Фідаковський, обвинувачений за фальшування вислідів виборів у Гравіці в цей спосіб, що як член виборчої комісії при виборах до громадської ради в р. 1927, озвучав голоси, подавав несправдливий вислід виборів на некористь української дісти. А коли це викрилось, подер на кусні картки з відданими голосами. Як пошкодочив інститути громади в Гравіці. По переведенні розправі обвинуваченого Фідаковського призначено винним і засуджено на кару арешту, котру йому завіщено. Пошкодочених селів заступав адвокат Олександрович.

Всі українські діти до української школи! — Хто мине рідну школу і посилає дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

Дописи.

БОБРЕЧЧИНА. (Повітове віча УНДО і Шевченківське свято). Для 24-го червня п. р. відбулося велике віче в Бібрці, на яке прибули сенатор д-р Корнелі Троху і посол Степан Кузик. Вічем проводили директор Михайло Шахнович з Біррки, Михайло Мельничук з Довитини, Іван Пазолок з Ланів і Микола Чопик з Ходорова. Довгий популярний реферат про політичне положення нашого народу під теперішню тавлю виступив сенатор д-р Троху. Справоздавши з дотеперішньої діяльності Української Парламентарної Репрезентації аложи посол С. Кузик. Масово зібрані громадяни всі дозволити сів Бобреччині в тиєлі понад 2000 душ з увагою прислухувалися виступуванням рефератом і гримками оплесками нагороджували своїх зародків представників. По рефераті вивозилися довші дискусії, в які зібрані голос громадяни Гравіцької-ні Серюк Середніх, Пазолок і Паливода з Ланів, Пердала з Біррки, голова Повітового Народного Комітету Бобреччини о. Михайло Бобровик з Хлібівця Великого та ін. Ухвалено одностайно резолюції одобрюють аповні тактику українського союмового і сенаторського, Клубів і висказано повне довіря проводів Національного Об'єднання, як проводів одностайно національної партії. Ухвалено також відповідні резолюції з протестом проти колонізації українських земель айдим елементом, проти намірного піднізування податків, а також з сивані українського шкільництва. Спокій і довагу віча-магачиши на вічу зблизковані разом сторонники сільсько-громадських, унулуші і радикали, однак абила маса національно сільного нашого селянства своєю рішучою постановою та стійкістю відрухом наказувала з мінці цієї спільні заможності і відтоді аж до кінця віча посяли поважний характер. Серед сіву націоналістичні пісень у бадьорім настрою розійшлися нізко ветером зібрані візачи домі. Після віча відбувся у Біррці концерт в пам'ять нашого Кобзаря, в якого програмі на перше місце зявився хор хорівського Боляна під проводом п. Сохана і п. Котівача. Сантону промову адожені з птником йому темпераменту сенатор д-р Троху.

Автобусове Повіззя „P R A G A“

СТАЛО НА СКЛАДІ.

ПРЕДСТАВНИЦТВО:

Львів, вул. Ягайлонська ч. 7.

ТЕЛ. 305.

13-3

СТРИЯЩИНА. (Шевченківське свято в Конохові). В неділю, для 28-го червня п. р. відбулося в цій віршеві сезі стрийського повіту прекрасне народне Шевченкове свято. На велике призначення заступили виступи дуже добре вишколеного місцевого хору і деклямації Шевченкових творів, виготовлені місцевою молоддю. На свято прибув посол Остап Луцький. Його появу і пламени промову повіта аїбраний ларід позивало сердечно і горько.

САМБІРЩИНА. (Вічеви рух у повіті). Для 24-го червня п. р. відбулося в Луці самбірського повіту велике справоздаване віче уладжене сенатором о. Юліаном Татомиром. Простора сали "Народного Дому" ледви помістила тиєленні маси нашого національно сільного селянства. Присутні з великим заінтересуванням вислухали реферату о. сенатора і висловили повне довіря для Української Парламентарної Репрезентації, яка одна гідно боронить прав і інтереси цілої нації. — Для 1-го липня п. р. відбулося знову велике віче при масовім айдимі народа під голім небом в місті Хиріві, так сильно загроженим в останніх часах колювіаційним напором наших євудів. Віте отворив гарною і поризаючою промовою місцеви організатор п. Франц Лицький. На актуальні теми для промовляв посол д-р Біллі, а відтак о. сенатор Юліан Татомір. Зібрані уважно прислухувалися до обох річених промов і по оквиленні дискусії одностайно ухвалили висказати повне довіря для роботи і тактики Української Парламентарної Репрезентації. Ухвалено також, щоб малий радикальний клуб підпорядкував свій ауацько-партійний інтерес загально національному і об'єднався в один Клуб з Українською Парламентарною Репрезентацією. Попри те рішено, що по всіх селах Самбірщини сіві айдимськорше об'єднати політичну організацію під протектом Національного Об'єднання, а також дати потім до організації по селах кружків "Сільського Господаря". Гримким "Ще не змерла" покінчено віче.

ОПОВІСТКИ.

На Рідну Школу зложив Вп. Паша-Копровський і Коштовачі 100 зол. з нагоди вітання інж. Корнила Кушаня з п. Єлисаветою Ситницькою. Жертвований складає ширшу подяку Головна Управа. 37 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ГРЕБЕНІВ ПАНСІОН „ЗЕЛЕМІН“ отвертий від позовини липня. Поручає сонячні кімнати в бальконах. Кухня вітамінна. Купелі сонячні, водущі, руханка ліжничка. 35 1-4

В ГАРНІЙ гірській околиці 8-мих. від заїзничі є поміщення для двох-трьох ланів з гарцем. Купля в місті. — Інформації удіати З. Міроновича, Лисковате п. Кроспачко х. Хирова. 34 1-1

ПРИЙМАЮ ліжничка від 15. липня з харчем в турчанських горах. Заїзничі і почта в місті. — Яблунка Нижня, Уряд парокізацій. 40 1-1

М ОДНІ бранозвонки, також інше бжутерію поручає дещо Дембровські-Розважескі, Львів (Готель Жорка), Тел. 27-29. 2181 3-2

КАВАЛЕР поважний на виїві становивши промислові в Оакуши за дла браку знакомств навляже сего дорожню переписку з інтелігентною і симпатичною мешчанкою. Придане відкасає дозари для спільного добра вижачане. — Ласкаві оголошення враз з зиничкою слати до Адміністрації під "Мерзурій-Вест". 33 1-1

ОЖЕНИТЬСЯ кавалер з брутот ою або матинкою — Зголошення до Адміністрації "Діла" під "Учитель". 23 3-3

ШЕНКЛІВНА. Пекарська 44. Курс до кваліфікації і натурі від 16. липня. 1300 апробований. Шість 70 зол. вписове 10 зол. 2468 10 12

РУТИНОВАНОГО КОНЦІНЕНТА прийме з липня 1-го вересня 1928 р. лавіаційні адвокати д-ра Антона Гербацького і д-ра Володимира Елєсевича в Чорткові. 20 3-3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прейзішні продає за готівку і на рати від десятиліт діт з найліпшою стороною зійсна фірма Іван Зельтманрайх, Ланів, пл. Марійська ч. 3. 1 98-2

ІНЖІНІР-ЗЕМЛЕМІР в практичній шуканє посади. — Серюшні дізайні пропозиції посылати на адресу "Землемір" до редакції "Діла". 10 2-2

ІНСТРУКТОР-германіст, сейчас по-трібний. — Усіля слати Гр-лат. Уряд Парох. Боршківці п. Опопи св. Троїці. 32 2-2

УКРАЇНЬСЬКА КРАВЕЦЬКА кооператива в бальшім повітовім місті пошукє самостійної крамничі і самостійного крамни до ведення роботи, який виконували крамничі роботи мужеські і жіночі та кушмірство. Рефактується лише на першорядні сиви. Оферти слати до Адміністрації до дня 17. п. м. під "Крацевська кооператива". 21 3-3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Д-р Олександр Подолінський

лікар недуг жіночих і акушерії

у Львові пл. Більчевського ч. 10.

виїхав і буде приймати хорих від дня 6. серпня п. р. почавши. 36 1-1

Д-р Роман Чайковський

адвокат, б. апал. суд. і військ. оборонець,

ПЕРЕМІШЛЬ, вул. Гімназіальна 6. (біля Францішканів).

КОМПЛЕТ перш. якість зол. 28.

6 злож, 6 злож, 6 злож і 6 злож з зиничкою з зиничкою срібла. II якість 25 зол. у 2594 а) 2-2
В. ГРИНБЕРГА, Сінкська 4.

Спеціаліст недуг латіні, серих і жовудів

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

2333 Пересвітлення Рентгеном. 3 — 24

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сінкська ч. 17. II. в.

Спріаювання хитаючих зубів, пилькування і викидання зубів без болю. Штучні зуби в лавку і золоті під американської системи. Пациєнти з провінції полагоджуються в найкоротшому часі П.Т. Урядовим і студентам значна 13 зиничка Подєкші і слатат. 1-3

СТОЛОВЕ НАКРИТТЯ

з зиничкою срібла на білому металі по фабричних цінах у **МАНДЛЯ, Коперника 14.** 2601 напроти кіна "Коперника". 6-10

Українці! Позірі!

В наш створення Українського Народного Бюлету і візду з таким виразом на границю, пошукється айдимі на союму поді Ганціористів і Ганціористів. Паші і Паше, котрі таїювали аж в айдимі Український Ганціористів Гр-лат, як також учні в Авраменківській школи, які почувують себе в силі на цюму поді, адожати ласкаво як найкорше адоженити з заповненням роду таїні до Адміністрації "Діла" під з а г р а н і ч н а і м п р е с а. 19 1-1

Заява.

З боязню о мого сестринка, що я мене мислав а на основі хибних заможності, здавалось мені, мовбило п. Василь Луцький на услугах позичи в айдимі зі справно 17-гокл. 1 се пошляри п. Богдана Скритовича в кругах українського громадянства. Бажаючи хоч в часті винагородити ту кривду, яка так тяжко а нашої вини дітнува і. Дула, на отсому місті його перепрошуємо і прогаємо о вибаченні. У Львові в липні 1928 р. 38 1-1